

Kosmosa izziņas centrā aizvadīta jauniešu nometne

Jau trešo vasaru Kosmosa izziņas centrs rīkoja bērnu diennakts izglītojošu nometni, kas šogad notika jūnija beigās. Nometnes saturs tika veidots jauniešiem, kuri absolvējuši 9. – 11. klasi, interesē STEM priekšmeti un kuri saredz savu nākotnes karjeru kosmosa nozarē. Nometnes galvenais uzdevums bija uzbūvēt zondi, kurā ievietoti vairāki sensori, un nosūtīt to uz citu planētu, lai no ievāktajiem datiem secinātu vai planēta ir apdzīvojama. Nometnes saturā bija iekļautas prasmes un zināšanas, ko bērni jau tagad apgūst savos skolas priekšmetos – matemātikā, fizikā, datorikā, programmēšanā, u.c.

Nometnē piedalījās 10 puīši un 10 meitenes no visas Latvijas – Liepājas, Saldus, Ventspils, Daugavpils, Iecavas, Lielvārdes, Cēsīm, u.c. Dalību nometnē noteica pēc iesniegto pieteikumu izvērtēšanas un kā galvenie kritēriji bija aprakstīta pieredze STEM priekšmetos, interese un zināšanas kosmosa jomā, kā arī argumentēti iemesli dalībai šajā nometnē un plānotie ieguvumi no tās. Nometne dalībniekiem bija

bezmaksas un tika finansēta Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014. - 2021.gada perioda programmas "Pētniecība un izglītība" aktivitātes "Inovācijas centri" projekta Nr. NFI/IC/VIAA/2020/3, "Inovācijas centra izveidošana Cēsīs" norises laikā.

Nometnes saturu palīdzēja īstenot un nodarbības dalībniekiem vadīja augstāk minētā projekta sadarbības partneri no Andoya Space Education. Piecas dienas bija piepildītas ar teorētiskām un praktiskām nodarbībām, aktīvām pauzēm un garšīgām maltītēm, ko nodrošināja Žagarkalna kafējnīca.

Nometnes pirmajā dienā dalībnieki uzzināja faktus par satelītiem, citām planētām, par to, kādiem apstākļiem jābūt un kādi resursi nepieciešami, lai planēta skaitītos apdzīvojama. Otrajā un trešajā dienā jaunieši veidoja un programmēja sensoru shēmas, kas viņiem varētu sniegt informāciju par ultravioleto starojumu, gāzes sastāvu, temperatūru, augstumu, paātrinājumu, sasvērumu, u.c. mērījumiem. Lai datu iegūšana būtu veiksmīga dalībnieki paši uzbūvēja telemetrijas antenu un satelīta moduli, kā arī veica elektronikas integrāciju uzbūvētajās ierīcēs.

Nometnes ceturtajā dienā Priekuļu lidlaukā tika palaista Kosmosa izziņas centra lieljaudas mācību raķete, kuras nodalījumā ievietoja izveidoto satelīta moduli. Raķetes palaišanas misiju organizēja sertificēts speciālists Andrejs Puķītis ar komandu. Raķetes starts izdevās veiksmīgs, tai sasniedzot augstumu gandrīz 1.8 km. Raķete tikai veiksmīgi arī atgūta, kā rezultātā varēja sākties ievākto datu analīze. Nometnes pēdējā dienā dalībnieki analizēja iegūtos datus no pašu veidoto sensoru sistēmām un gatavoja prezentācijas, lai pēcpusdienā tās atrādītu vecākiem, kuri ieradās uz kopējo noslēguma pasākumu.

Esam gandarīti un lepni, ka mūsu nometnes dalībniekiem izdevās veikt sarežģītos uzdevumus tik īsā laikā, kas pierāda, ka Latvijā aug spēcīgi topošie inženieri un zinātnieki.

